

Na podlagi Statuta Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju: KZS) in Pravilnika o strokovnem delu Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju PSD KZS) je delni zbor sodnikov za prinašalce dne 16.2.2024 sprejel:

PRAVILNIK ZA VZREJO PRINAŠALCEV

I. NAMEN

Pravilnik za vzrejo prinašalcev (v nadaljevanju pravilnik) velja za vzrejo vseh pasem prinašalcev na območju Republike Slovenije. V skupino prinašalcev spadajo: Labrador (Labrador Retriever), Zlati prinašalec (Golden Retriever), Gladkodlaki prinašalec (Flat-Coated Retriever), Kodrastí prinašalec (Curly Coated Retriever), Prinašalec zaliva Chesapeake (Chesapeake Bay Retriever), Novoškotski prinašalec (Nova Scotia Duck Tolling Retriever).

Pravilnik povzema in dopolnjuje določila Pravilnika o strokovnem delu KZS - II. Vzreja pasemskih psov in vzrejni pregledi. V primerih, ki jih ta pravilnik ne obravnava, veljajo določila Pravilnika o strokovnem delu KZS, veljavni akti Mednarodne kinološke zveze (v nadaljevanju F.C.I.) in Zakon o zaščiti živali R. Slovenije ter PSD KZS.

Cilj vzreje psov so funkcionalno zdravi psi z zgradbo telesa ter temperamentom, ki sta tipični za pasmo. Osnovna naloga vzrejne komisije za prinašalce (VKP) je ohranjanje značilnosti posameznih pasem, skrb za zdravje psov ter izobraževanje sodnikov, lastnikov psov/psic ter zainteresirane javnosti.

II. VZREJA

1. člen

Pogoji za pristop na vzrejni pregled in pridobitev vzrejnega dovoljenja

Za pridobitev vzrejnega dovoljenja (v nadaljevanju VD) morajo biti izpolnjeni sledeči pogoji:

1. rodovnik, priznan s strani članic FCI, mora biti vpisan v rodovno knjigo KZS (vpis v SLR ali SPR);
2. **starost na dan vzrejnega pregleda: najmanj 15 mesecev** ; v primeru, da je v tekočem letu razpisan le en vzrejni pregled, lahko k vzrejnemu pregledu pristopijo tudi mlajši psi, a ne mlajši od 12 mesecev. V takem primeru VK vzrejno dovoljenje izda šele, ko pes/psica dopolni starost 15 mesecev;
3. ocena zunanosti, pridobljena na telesnem ocenjevanju, ki vključuje izmere in zobovje psa in ostale lastnosti pasme; najnižja starost za oceno zunanosti je 9 mesecev;
4. pozitivno opravljen PNZ, LP-P, TP-P, VUT-P; le-to lahko nadomesti opravljen VP-P in ostale preizkušnje, ki vključujejo prinašanje in iskanje fazana in zajca ter race iz vode;
5. Psi/psice ki so v lasti slovenskih rezidentov in vpisani v slovensko rodovno knjigo, morajo imeti preizkušnje opravljene v Sloveniji; psom/psicam, ki so bili pripeljani iz tujine in že imajo opravljene preizkušnje, le-te na osnovi strokovnega pregleda VKP nostrificira KZS;
6. slikanje kolkov in komolcev v starosti najmanj 12 mesecev pri inštitutih in na klinikah, ki imajo koncesijo pristojnega državnega organa ali pri tujih inštitucijah in klinikah, ki imajo koncesij o v matični državi, v kolikor je slikanje opravljeno pod sedacijo. Le-ta mora biti navedena na izvidu;

7. genski test PRA za pasme, za katere genski test za PRA obstaja (priloga: genski testi za PRA po pasmah). Potomci iz kombinacije, pri kateri imata oba starša opravljen genski test ter izvid N/N, so zdravi po starših in jih ni potrebno več testirati. V tem primeru mora vzreditelj predložiti dokumentacijo za starševski par oz. za pse/psice, ki so bili testirani v prejšnjih rodovih; potomcem iz kombinacije N/N in E/E ni potrebno opravljati genskega testa;
8. klinični pregled oči na katarakto, ki mora biti opravljen pred prvo nameravano paritvijo, pri čemer izvid ne sme biti starejši od 24 mesecev;
9. kodrasti prinašalec, prinašalec zaliva Chesapeake in labradorec: obvezen genski test za EIC; potomci iz kombinacije, pri kateri imata oba starša opravljen genski test ter izvid N/N, so zdravi po starših in jih ni potrebno več testirati. Potomcem iz kombinacije N/N in E/E ni potrebno opravljati genskega testa;
10. gladkodlaki prinašalec: obvezen pregled gonioskopija v okviru pregleda oči;
11. novoškotski prinašalec: obvezen genski test na CEA (Collie eye anomaly). Potomci iz kombinacije, pri kateri imata oba starša opravljen genski test ter izvid N/N, so zdravi po starših in jih ni potrebno več testirati. V tem primeru mora vzreditelj predložiti dokumentacijo za starševski par oz. za pse/psice, ki so bili testirani v prejšnjih rodovih; potomcem iz kombinacije N/N in E/E ni potrebno opravljati genskega testa.
12. zlati prinašalec: obvezen genski test za ihtiozo.
13. labradorci: obvezen je test za D-lokus, ki mora biti D/D (dominanten, ki ne omogoča prenosa gena za razredčeno barvo kožuha);
14. najnižja starost plemenke za prvo leglo: 18 mesecev (velja dan paritve);
15. najvišja starost plemenke za zadnje leglo: 8 let (velja dan paritve);
16. priporočljiva najvišja starost plemenke za prvo leglo: 5 let (velja dan paritve);
17. plemenjak lahko pari po opravljenem vzrejnem pregledu;
18. opravljen DNK profil skladno z ISAG standardom.

2. člen Vzrejni pregled

1. Vzrejni pregled, **v okviru katerega je telesno ocenjevanje in vzrejna preizkušnja**, organizira VKP enkrat ali dvakrat letno.
2. Za udeležbo na vzrejnem pregledu se morajo udeleženci predhodno prijaviti ter prijavi priložiti fotokopijo vseh dokumentov, ki so navedeni v razpisu.
3. Lastnik mora na vzrejnem pregledu predložiti originale vseh zahtevanih dokumentov.
4. Na vzrejnih pregledih VKP oceni zunanost in značaj psov ter morebitna odstopanja od standardov po posameznih pasmah; pri tem ni v ničemer vezana na predhodne telesne ocene psa.
5. Vzrejna dovoljenja psom in psicam podeljuje VKP na podlagi opravljenega vzrejnega pregleda in določenega vzrejnega opisa.
6. Obdobje med dvema zaporednima kotitvama pri isti samici mora biti v skladu s PSD oz. Pravilnikom o zaščiti hišnih živali.
7. Izredni vzrejni pregled se lahko opravi le izjemoma in sicer ob predhodni odobritvi VKP ter v skladu z določili KZS.

3. člen Določanje vzrejne vrednosti, vzrejna dovoljenja

Po vzrejnem pregledu in preučitvi dokumentacije strokovni organ najkasneje v 30 dneh izda vzrejna dovoljenja psom in psicam, ki so uspešno opravili vzrejni pregled, pri čemer jih razvrsti v sledeče razrede:

III. ZUNANJOST, ZDRAVSTVENI REZULTATI IN ZNAČAJ:

Vzrejna komisija ob dodelitvi vzrejnega razreda upošteva standard, značaj in vse zdravstvene izvide; v preglednici so navedeni minimalni pogoji za doseg vzrejnega razreda.

Vzrejni razred	Telesna ocena	Kolki	Komolci	Opombe
III.	dobra	C	Lahka (1)	Partnerja odobri VK. Izrecne prepovedi so zapisane v vzrejni knjižici oz. sklepu. Vzrejno dovoljenje velja za eno leglo oz. en skok. V kolikor lastnik želi podaljšati VD, mora na vzrejni pregled pripeljati vsaj polovico psov iz legla v starosti najmanj 1 leto.
II.	prav dobra	A ali B	BP (O)	Vzrejno dovoljenje je trajno.
I.	odlično	A ali B	BP (O)	Vzrejno dovoljenje je trajno.

IV. DELO:

Pse se razvršča po ocenah, doseženih po pravilniku za določeno vrsto dela (npr. I-PNZ, II-PNZ ali I-VPP, II LPP, I-TP-P, II-TPP itd).

4. člen

Vse izjeme obravnava vzrejna komisija na podlagi utemeljene pisne vloge vzreditelja.

5. člen

Neprimernost za vzrejo

1. netipičnost glede na zahteve standarda;
2. diskvalifikacijske hibe po standardu za posamezno pasmo;
3. stopnja kolčne displazije D ali slabše;
4. stopnja komolčne displazije 2 ali slabše;
5. ugotovljena dedna bolezen oči;
6. pse/psice, ki so dokazani nosilci težjih dednih hib, lahko vzrejna komisija naknadno izloči iz vzreje; v primeru utemeljenega suma, da je kateri od prednikov nosilec genske bolezni, lahko VKP od vzreditelja oz. lastnika plemenjaka zahteva naknadno opravljanje določenega testa ter se na podlagi rezultata odloči za ohranitev oz. odvzem vzrejnega dovoljenja;
7. psica ima lahko največ dva carska reza ter največ štiri legla.

6. člen

Paritvene kombinacije

1. Genski test PRA, EIC, CEA in ICT: pes/psica, ki je prenašalec, ali obolel, se lahko pari le s partnerjem, ki je zdrav (N/N). Psi/psice, za katere se pri EIC ugotovi, da so prizadeti (EIC/EIC), iz vzreje niso izločeni, dokler se pri njih ne ugotovi klinična obolelost, in se lahko pariyo z genetsko zdravimi psi (N/N), zato morajo ob paritvi priložiti veterinarski izvid, da pes/psica ne kaže kliničnih znakov obolelosti.
2. Manjkajoči zobje: ugriz mora biti popoln škarjast, ne sme manjkati incisiv, canin ali molar. Nepopolno število premolarjev je pri pasmah Labradorec, Zlati prinašalec, Gladkodlaki

prinašalec, Prinašalec zaliva Chesapeake in Kodrasti prinašalec dopustno v sledečih primerih:

- pes/psica z več kot 4 manjkajočimi premolarji (vklj.P1) se lahko pari le s partnerjem, ki ima polnoštevilno zobovje.
- 3. Displazija kolkov: psi/psice s kolčno displazijo C/C se lahko pari s partnerjem, ki ima stopnjo A/A ali A/B (B/A).
- 4. Displazija komolcev: Psi/psice s komolčno displazijo 0/1 (1/0) ali 1/1 se lahko pari s partnerjem, ki ima stopnjo 0/0.
- 5. Psi/psice s III. vzrejno oceno ali psi/psice s telesno oceno »dobro« se lahko pari s partnerjem, ki ima telesno oceno odlično in/ali I. vzrejno oceno.

7. člen

Uporaba plemenjakov iz tujine

V primeru, ko lastnik plemenke opravi paritev v tujini, mora ob prijavi paritve priložiti fotokopijo rodovnika plemenjaka ter rezultate slikanja kolkov, komolcev (razen pasme gladkodlaki prinašalec: slikanje ni obvezno, če to ne zahteva matična država plemenjaka), rezultate genskih testov, predpisanih za svojo pasmo in določila matične države lastnika plemenjaka. Pri pasmi labrador je obvezen genski test na »lokus D«. V primeru, da je plemenjak pozitiven, paritev ni dovoljena. Plemenjak mora imeti odlično oceno zunanosti.

V. KONČNE DOLOČBE

Neupoštevanje določil iz tega pravilnika se obravnava v skladu s strokovnimi pravilniki KZS. Pravilnik razlaga VKP; spremembe in dopolnitve se sprejemajo na enak način kot sam pravilnik. Pravilnik je bil sprejet na Delnem zboru sodnikov za prinašalce dne 16.2.2024. Komisija za strokovna vprašanja KZS ga je potrdila dne 12.6.2024 s sklepom št: 1, UO KZS pa dne 27.6.2024.

PRILOGA 1: Obvezni genetski testi po pasmah

PASMA	PRA (Progressive retinal atrophy)	EIC (Exercise induced collapse)	CEA (Collie eye anomaly)	ICT (Ichtiosis)	LOKUS D
CBR	DA (PRA-PRCD)	DA	NE	NE	NE
CCR	DA (cord1 – PRA)	DA	NE	NE	NE
FCR	NE	NE	NE	NE	NE
GR	DA (PRA-PRCD, GR PRA1, GR-PRA2)	NE	NE	DA (ICT-1, ICT-2)	NE
LR	DA (PRA-PRCD)	DA	NE	NE	DA
NSDTR	DA (PRA-PRCD)	NE	DA	NE	NE